

Atatürk'ün Gözlerindeki Gizemli Tılsım

Mysterious Talisman in the Eyes of Atatürk

Cem Özel*

Öz

Duayen meslektaşımız Meral Alpay'ın vefatı nedeniyle kaleme alınan yazıda Alpay, insani ve mesleki yönleriyle anılmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Meral Alpay; kütüphanecilik; Türkiye.

Abstract

In the article penned due to the passing of Meral Alpay, the doyen of our profession, she is commemorated through her humanitarian and professional sides.

Keywords: Meral Alpay; librarianship; Turkey.

1996-2000 yılları arasında İstanbul Üniversitesi Kütüphanecilik Bölümü Dokümantasyon ve Enformasyon Ana Bilim Dalındaki lisans eğitimimi tamamladıktan sonra, yüksek lisans hayalleriyle dolup taşım. Daha doğrusu dolup taşmadım da, taşırıldım. Mezun olmadan kadrosuna dahil olduğum İstanbul Bilgi Üniversitesi Kütüphanesinin Müdürü Serdar Katipoğlu, var gücüyle beni yetiştirmek için, moral ve motivasyon yükleyerek, uzun uğraşlar verdi. Bu sayede buradaki iş hayatımdan sonra mesleğimizin en iyi icra edildiği kurumlardan biri olan Sabancı Üniversitesi Bilgi Merkezinin kubbesi altında çalışabilme imkânını elde ettim. Nihayetinde ALES'ti (O zamanki kısaltmasıyla LES), yabancı diller sınavıydı derken iş mülakata kadar vardı. Mülakatta lisanstan iki sınıf arkadaşım vardı. Arkadaşlarımdan haricinde Koç Üniversitesi Suna Kıraç Kütüphanesinden bir arkadaşım daha vardı. Hem reklam olmasın hem de espri olsun diye adlarını burada vermiyorum. Bir de sonradan canciğer olduğum; ama o sıralar “Bu adam da nereden çıktı?” dediğim biri daha vardı: Atakan Aydın. Onunla çok uğraştığım, arkasından çokça atıp tuttuğum ve dedikodusunu yaptığım için adını anmakta bir sakınca görmüyorum. O kadar da olsun.

Mülakat sırasında neler sorduklarını hatırlamıyorum; ama hepimiz geçer not almıştık. Haftada iki gün sürecek olan dersleri de bir güne topladığımız için bizden iyisi yoktu. İş yerlerinden bir gün izin almak hiç de zor olmadı. Yüksek lisans derslerinde, lisansta tanışmaya müşerref olamadığımız bir hocadan da ders alacaktık. Her yerde ismi duyulan, biraz da korkuyla anılan efsane hocamız Meral Alpay! Bazı karakteristik özellikleri, kendisinin soyadı gibi erkekçeydi. Dediği dedik, yumruğunu masaya okkalı şekilde vurabilen hocalardan. Kendisi o zaman İstanbul Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanıydı. Dersleri merkez kütüphanedeki şatosunda yani onun bulunduğu üst katta yapıyorduk. Şato diyorum; çünkü benim için bir maceraydı Meral Alpay'la tanışmak ve derslerine devam etmek. Mesleğimizin duayeninden ders almak bizim için son derece önemliydi. Aldığımız bu dersler hem içerik hem

* Kullanıcı Hizmetleri Yöneticisi, Sabancı Üniversitesi Bilgi Merkezi. E-posta: cem.ozel@sabanciuniv.edu
User Services Manager, Sabanci University Information Center, Turkey

işleniş açısından oldukça üst düzeydeydi. Meral Hoca, derslerden birini üniversitenin yakınındaki bir otelin kafesinde yapacağımızı söylemişti. Ne yalan söyleyeyim, o zamana kadar hiçbir otelin çatısı altında bulunmamıştım. Her gün önünden geçtiğim o şaşaalı otelin içinde ben de oturup bir şeyler yiyip içecektim. Benim için bir ilkti. Her ne kadar çalışıyor olsam da, bir otelde yenilecek içilecek şeylerin hesabı ne kadar tutar diye de düşünmeden edemiyordum; ama endişem yersizdi. Meral Hoca, hesabı çocuklarına ödetmedi (Hoca be Hoca. Büyüksün Meral Hoca). Lisans boyunca dört yıl kapısından girip çıktığım; ama depolarına inmediğim Merkez Kütüphanenin katları arasındaki mazgalların üstünde seyahat etmek de Meral Hoca sayesinde oldu. Kendisi bize çok değerli bir kişinin tezini de (ya bitirme tezi ya da yüksek lisans teziydi) gösterdi. Etkilenmemek elde değildi. O zamana kadar yaşadığım Kartal'da bir kültür merkezine adı verilen bu şahsiyetin ismini çok duyardım. Sonradan gerekli bilgiler edinerek gözümdeki karizmasının daha da büyüdüğünü görmüş oldum. Elime alıp incelediğimde tezin yazarının ismi karşımdaydı: Hasan Âli Yücel.

Bu ısınma turlarından sonra hiç unutamadığımız bir fırça darbesiyle bizi bizden etmişti Meral Alpay. Hoca'nın, yerinde olmadığını düşündüğümüz bir gün, dersi kırdık ve yanılmıyorsam felekten bir yarımada turu yaptık. Bir sonraki haftanın dersine gittiğimizde, eğitim hayatımda işitmediğim azarları toplu bir şekilde Hocamızdan alma şerefine nail olduk. Hayatımın fırçasıydı. "Nasıl dersi kırdık, Atatürk gençliğine yaklaşıyor muydu bu tavırlarımız?" diye 100 fırça darbesini bir bir suratımıza yemiş olduk. Hiç birimiz Meral Hoca'dan 100 almadık demeyecektik.

Ertesi hafta Hoca yumuşamıştı ve attığı fırçalarının biraz fazla olduğunu düşünmüş olacak ki, günah çıkarır gibi, geçen haftayı bir kez daha irdeleyip konuyla ilgili düşüncelerimizi sordu. Eşref saatinin akrep ve yelkovanına tutunup güç alarak düşüncelerimi ilettim. Meral Hoca'nın o çakmak çakmak mavi gözlerinin içine bakarak, "Bize kızarken, arkanızda bulunan fotoğrafta Atatürk'le göz göze geldiğimi ve yaptıklarımızdan çok utandığımı" söyledim. Arkadaşlar bu sözlerimi duyunca o an bir kurgu yaptığımı düşünüp, birbirlerinin yüzlerine bakıyorlar, gülme krizine girmek için dudaklarını ısıyorlar, kahkahalarını kütüphanenin dış kapısının eşiğine saklıyorlardı. Meral Hoca da bu sözlerime çok şaşırdı ve içtenlikle inanıp, hayretlerini bildiren bir "Yaa!" ünlemi çıktı ağzından. Masanın altından yediğim tekmeler, az sonra bitecek dersin ardından yapılacak geyiğin habercisiydi. Arkadaşlar geyik yaptığımı düşünedursunlar, o gün gerçekten Atatürk'ün gözleriyle karşılaşmıştım. Çok utanmıştım. Atatürk'ün manevi mirasçısı olmaya adaylığımızı koyduğumuz biz gençlerin yaptığı bu hareket, büyüklerimizin gözünde güven kırıcıydı. Neyse ki kısa zamanda kendimizi toparlayıp, her derse katılıp, güzel tezlerin altına da imzalarımızı atarak Hocamızın gözüne yeniden girmiş olduk.

Hayatımıza dokunan büyüklerimizi anmak, bizim için bir vefa borcudur. Az zamanda çok ve büyük anıların ışığında kıymetli hocamız Prof. Dr. Meral Alpay'ı ve bu yazıyı teslim ettiğim 10 Kasım günü münasebetiyle de Atatürk'ümüzü bir kez daha saygı ve minnetle anıyorum.